

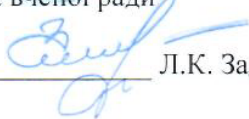
**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ
ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КЗВО
«Одеська академія неперервно освіти
Одеської обласної ради», протокол № 5
від «31» серпня 2021 р.
Голова вченої ради

Л.К. Задорожна

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Основи підприємництва в галузі освіти

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

2021 – 2022

Навчальна програма з дисципліни «Основи підприємництва в галузі освіти» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Костенко Ростислав Валерійович, доктор педагогічних наук, професор

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри

(Підпис)

Костенко Р.В.
(Прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Основи підприємництва у галузі освіти» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є підприємницька діяльність у галузі освіти.

Місце навчальної дисципліни згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної/освітньо-наукової програми в структурі освітнього процесу – вибіркова дисципліна, вивчається у третьому семестрі.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Вступ до підприємництва у галузі освіти
2. Організація та економіка підприємництва у галузі освіти
3. Академічне підприємництво

1. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Основи підприємництва у галузі освіти» – формування у здобувачів вищої освіти підприємницької компетентності та знань з основ підприємницької діяльності та її особливостей у галузі освіти.

Завданнями дисципліни є: вивчення теоретичних та правових засад здійснення підприємницької діяльності; набуття здобувачами вищої освіти знань з управління та регулювання підприємницької діяльності у галузі освіти; формування у здобувачів вищої освіти знань про поняття та характерні риси підприємства як основної організаційної структури підприємницької діяльності; формування у здобувачів вищої освіти здатності до управління та зменшення підприємницького ризику під час управління підприємством у галузі освіти.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- ключові категорії та поняття з основ підприємництва у галузі освіти;
- особливості управління та регулювання підприємницької діяльності у галузі освіти;
- характерні риси підприємства як основної організаційної структури підприємницької діяльності;
- теоретичні та правові засади здійснення підприємницької діяльності у галузі освіти;

вміти:

- управляти та зменшувати підприємницький ризик під час управління підприємством у галузі освіти;
- підвищувати конкурентоспроможність освітньої організації на ринку освітніх послуг;
- організовувати маркетинг для просування освітніх послуг на ринок;

- здійснювати ефективне управління оплатою праці на підприємствах освітньої галузі;
- визначати джерела фінансування освітніх організацій.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин, що становить 4 кредити ЄКТС.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до підприємництва у галузі освіти

Тема 1. Сутність підприємництва та теоретичні засади його функціонування.

Сутність підприємництва та історичні аспекти його розвитку. Економічна основа підприємництва та його функції. Передумови, принципи та рушійні сили підприємництва. Основні форми організації суспільного виробництва. Матеріальне та нематеріальне виробництво. Види та функції ринку.

Тема 2. Ризики та конкуренція у підприємстві.

Сутність підприємницького ризику, їх види та методи оцінки. Особливості ризик-менеджменту. Сутність, основні види та функції конкуренції. Роль конкуренції у підприємстві та її державне регулювання.

Тема 3. Етичні та юридичні аспекти підприємництва у галузі освіти. Соціальна відповідальність у бізнесі.

Підприємницька етика. Підприємницька культура у галузі освіти. Діловий етикет у закладах освіти. Юридична та соціальна відповідальність в освітньому бізнесі. Права, обов'язки та відповідальність підприємця.

Тема 4. Види та сфери підприємницької діяльності, основні форми організації підприємства.

Приватне, колективне та державне підприємство. Види та сфери підприємницької діяльності. Особливості підприємницької діяльності у галузі освіти. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності: одноосібне володіння, партнерство, корпорація. Інноваційне підприємництво. Венчурний бізнес. Мале підприємництво, його функції та економічна сутність. Міжнародне підприємництво.

Тема 5. Мотивація у підприємницькій діяльності у галузі освіти

Формування ефективної мотивації праці педагогічних та науково-педагогічних працівників. Управління оплатою праці на підприємствах освітньої галузі. Механізм реалізації підприємницьких інтересів у галузі освіти.

Змістовий модуль 2. Організація та економіка підприємництва у галузі освіти

Тема 6. Механізм генерування підприємницької ідеї у галузі освіти та маркетинг освітніх послуг.

Зміст підприємницької ідеї та етапи її реалізації. Проведення маркетингового дослідження на ринку освітніх послуг. Система «Потреба-Товар-Ринок». Вибір організаційно-правової форми підприємницької діяльності у галузі освіти. Організація маркетингу для просування освітніх послуг на ринок. Реклама в маркетинговій діяльності закладу освіти.

Тема 7. Технологія створення власної справи та організація підприємницької діяльності у галузі освіти.

Суб'єкти підприємницької діяльності у галузі освіти. Ліцензування підприємницької діяльності у галузі освіти. Засновницькі документи. Статутний фонд. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва у галузі освіти. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності та її припинення.

Тема 8. Планування підприємницької діяльності у галузі освіти.

Сутність та специфіка планування підприємницької діяльності у педагогічних системах. Організація планування. Бізнес-планування у приватному закладі освіти.

Тема 9. Менеджмент підприємницької діяльності у галузі освіти та її фінансове забезпечення.

Роль менеджменту у підприємницькій діяльності у галузі освіти. Дія системи підприємницького управління у педагогічних системах. Основи організації фінансів підприємств освітньої галузі. Фінансова діяльність у підприємницькому управлінні. Зміст управління фінансами підприємств освітньої галузі.

Змістовий модуль 3. Академічне підприємництво

Тема 10. Академічне підприємництво у сучасній світовій системі вищої освіти

Підприємницький університет. Підвищення конкурентоспроможності закладів вищої освіти на ринку освітніх послуг. Маркетингова діяльність закладів вищої освіти. Академічний капіталізм та утворення підприємницьких закладів вищої освіти.

Тема 11. Фінансові аспекти діяльності підприємницьких університетів.

Приклади фінансування університетської освіти у розвинутих капіталістичних країнах. Джерела фінансування закладів вищої освіти. Внутрішня університетська фінансова автономія. Прибуткові і безприбуткові заклади вищої освіти. Освітні корпорації. Акціонерні компанії. Стипендії, гранти і програми у вищій освіті деяких країн Європейського Союзу та США.

Тема 12. Академічний капіталізм

Сутність академічного капіталізму. Передумови виникнення академічного капіталізму. Типи підприємницьких закладів вищої освіти. Удосконалення фінансування закладів вищої освіти шляхом впровадження академічного підприємництва.

3. Рекомендована література

Основна

1. Дідковська Л. Г. Історія вчень менеджменту : навч. посібник / Л. Г. Дідковська, П. Л. Гордієнко. – К. : Алерта, 2008. – 477 с.
2. Злупко С. М. Економічна думка України. Матеріали для викладачів і студентів університету. Львів, 1996.
3. Історія економічної думки України / за ред. Р.Х. Васильєвої. Київ, 1993.
4. Кісь С. Я. Історія вчень менеджменту : конспект лекцій. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. 71 с.
5. Ковтун Н. С., Літовченко Б. В. Історія вчень менеджменту. Практикум : навчальний посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 75 с.
6. Коропецький І. С. Українські економісти ХІХ ст. та західна економічна думка. Київ, 1993.
7. Кредисов А. И. История учений менеджмента. К. : ВИРА-Р, 2000.
8. Юрик Н.Є. Історія менеджменту : Курс лекцій. Тернопіль : ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 114 с.

9. Kochan T. A. Management: inventing and delivering its future / T. A. Kochan, R. Schmalensee. Cambridge : The MIT Press, 2003. 309 p.

Додаткова

1. Менеджмент: Навч. посіб. за заг. ред. Г. Є. Мошека. К.: Ліра-К, 2015. 550 с.
2. Кредісов А. І. Менеджмент в історичному розвитку як теорія / Кредісов А. І. – К. : Знання України, 2009. – 515 с.
3. Пильгуй Н. А. История мировых экономических идей. Киев, 1992.
4. Менеджмент. Практикум : навч. посібник / Ю. Є. Петруня, С. П. Коляда, Б. В. Літовченко та ін. 2-ге вид., доп. та переробл. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2016. 133 с.
5. R.V. Kostenko, N.V. Zakharchenko, I.A. Topalova, O.V. Zakharchenko, L.S. Shatalova. Diagnostics of Formedness of System of Values of Future Economists in Professional Preparation Process. European Research Studies Journal. 2017. Vol. XX, Issue 4A. P. 675-683. **Scopus**
6. R.V. Kostenko, O.V. Zakharchenko, I.A. Topalova, N.V. Zakharchenko, O. Balakhonova. The innovative technologies of education in the higher economic education of Ukraine. European Research Studies Journal. 2018. Volume 21, Issue 1. P. 340-351. **Scopus**
7. Костенко Р.В. Інформаційний підхід та інформатизація економічної освіти менеджерів-економістів як фактор підвищення конкурентоспроможності персоналу організації. WSPÓŁPRACA EUROPEJSKA. № 5(24) 2017. С. 74-84. **IndexCopernicus**
8. Костенко Р.В. Діагностика сформованості лідерських здібностей та здібностей до управлінської діяльності у майбутніх фахівців. Наука як рушійна сила ефективного розвитку держави: зб. наук. праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції до Дня науки (17 травня 2019 р., м. Одеса) / Міжрегіональна академія управління персоналом. Одеський інститут. Одеса: Лерадрук, 2019. С. 14-21.
9. Костенко Р.В. Менеджмент навчальної діяльності майбутніх економістів з оволодіння ними навичками роботи з графіками цін на основі комп'ютерних технологій: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції [«Modern society cooperation and partnerships», (1st July, 2016. – Warsaw, Poland)]. Варшава: Consilium limited liability company. 2016. [Електронний ресурс – Інформаційний диск].
10. Костенко Р.В. Управління процесом тестування торгових систем менеджерами-економістами на основі комп'ютерної програми MetaStock. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка та управління в умовах побудови інформаційного суспільства» (28-29 березня 2017 р.). Секція 6 «Удосконалення систем управління шляхом впровадження комп'ютерно-інтегрованих технологій». Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2017. С. 49-53.

4. Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
https://osvita.odessa.gov.ua/	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
www.liga.net	Законодавство, новини, договори...
http://www.znannya.info	Інформаційний портал «Знання»
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.intellect-invest.org.ua	Портал сучасних педагогічних ресурсів
http://www.ukped.com	Українська педагогіка.
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти

Наукові бібліотеки

http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html	Бібліотеки в Інтернеті
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.nbuv.gov.ua/libdoc/	Комп'ютерні технології в бібліотеці (Київ)
http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій
http://www.hronos.km.ru/	Хронос – Добірка історичних матеріалів
http://www.infociti.kiev.ua/	InfoCiti (Київ) Тексти з комп'ютерних технологій
http://lib.meta.ua/	Бібліотека на Meta.ua (Харків)
http://www.utoronto.ca/elul/	Електронна бібліотека української літератури (Канада)
http://www.library.edu-ua.net/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)
http://www.gntb.n-t.org/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
http://www.4uth.gov.ua/	Державна бібліотека України для юнацтва
http://www.book-ua.org/	Бібліотека електронних підручників
http://www.nplu.kiev.ua/	Національна парламентська бібліотека України
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного

	забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
--	--

5. Форма підсумкового контролю результатів навчання: залік

6. Методи контролю результатів навчання: поточне опитування, усний та письмовий індивідуальний і фронтальний контроль, взаємоконтроль (взаємооцінювання), самоконтроль (рефлексія, самооцінювання), поточна монологічна усна відповідь, підсумкова усна відповідь на іспиті.